

Toeval bestaat, of niet?

Ruth 2

Ruth zei tot Naomi: Laat mij naar het veld gaan en aren lezen achter hem aan die mij genegen is...bij geval trof zij het stuk land van Boaz, die uit het geslacht van Elimelech was.

hyper individualisme

Ieder lijkt zijn of haar – ik gebruik hier verder de manlijke persoonsvorm enkelvoud – waarheid te hebben.

Die gedachte lijkt een logisch gevolg van hoe wij onze manier van samenleven hebben ingericht. Elk mens lijkt steeds meer te worden teruggeworpen op zichzelf. In de administraties van overheid en talloze instanties is het bijvoorbeeld prima dat je gehuwd bent, maar het gaat om jou. Reclames en media spelen daar handig op in. Je krijgt zaken aangeboden die nauwkeurig zijn afgestemd op jouw persoonlijke behoeften. Op het eerste gezicht is daar niets mis mee, maar het is niet onmogelijk dat de gevolgen van deze manier van denken en werken niet alleen gunstig zijn. Je leeft in relaties en verbanden. De zingeving van je leven juist in de banden met de mensen om je heen kan dan vager worden.

Hier in het boek Ruth gaat het om verbanden, die uiteindelijk hun samenhang vinden en hun grond in Gods Woord. Dat is voor ons vaak lastig en ver weg. Het gevaar bestaat dat we tot de slotsom komen dat het in tijd en cultuur zover van ons afstaat, dat we het op een veilige afstand houden. Dan gaat het hier niet over ons, niet over mijn persoonlijk leven. Dan zou je het opzij kunnen leggen. Daarmee zou je de eigen individualiteit bevestigen. De uitdaging is dit boek als Woord van God te lezen en te horen en zo licht van God over je dagelijks leven te ontvangen. Dat stelt je in relaties, het brengt je in het verband en verbond van de Here God en door Hem met mensen om je heen. Het stelt je hyper individualisme misschien wel onder kritiek, maar geeft er iets bijzonders voor terug; Liefde.

de liefde gaat vooraf

Dit tweede hoofdstuk begint met het noemen en schetsen van Boaz. Zijn naam betekent sterke. Hij blijkt ook de sterke die de kwetsbare Ruth redt. En in haar redding, ligt ook de redding van Naomi besloten. Redding in de ontmoeting met de ander. Hij wordt hier genoemd, helemaal aan het begin. Uiteindelijk blijkt aan het slot van het boek David, de grote koning te worden genoemd. Zijn naam betekent geliefde. Je zou kunnen zeggen dat liefde heel het boek Ruth doortrekt. Liefde van mensen tot elkaar, liefde van de Here God en uiteindelijk ook liefde van mensen tot God. De liefde van God is eigenlijk, voortdurend, op soms wel heel verborgen wijze, aanwezig. Ik zou geneigd zijn hier in dit boek over Liefde met een hoofdletter te spreken. En het is juist die liefde die ook deel wil uitmaken van jouw leven, zoals deze bepalend is voor de mensen hier in het boek Ruth bij name genoemd.

Zoals Boaz met zijn naam hier vooropgaat, zo gaat hier de Liefde van God voorop. Boaz heeft trekken van de Redder van Godswege, hij lijkt op de Messias van Israël. Geen wonder dus dat het boek uitloopt op David. Zoon van David is een van de titels van de Messias, Die ook Redder van u wil zijn.

toeval

Toeval bestaat, of bestaat niet. Je zou daar een heel gesprek over kunnen voeren. Hier gaat het over Boaz. Ruth komt als bij toeval op de akker van Boaz te werken. Waarom wordt dat toeval genoemd? Voor de vertelling, als het alleen maar een “verhaal” was, dan had er net zo goed kunnen staan dat het de wil van de Here God was. Het gaat dus om meer dan een verhaal, net zoals mensen wel over hun leven, hun reizen of over wat hen is overkomen wel kunnen “verhalen”; het gaat juist om de werkelijkheid en hoe die bepalend is geweest voor hun leven. Boaz ging vooraf – beter gezegd de Messias ging vooraf – aan deze gebeurtenissen van Ruth. En wanneer zij nu juist op zijn akker komt, dan

is dat geen toeval meer. Het heeft een diepe betekenis. Zeker in het vervolg waarbij precies het volgen het Woord van God de redding van Ruth gestalte krijgt. Juist doordat de Wet Gods wordt vervuld – namelijk die van het zogenaamde zwagerhuwelijk – juist daardoor is die redding er. En daarbij gaat het niet om de letter van de wet, wat de eerste de beste redder redt haar helemaal niet, maar om de liefde. Boaz is van die Liefde de drager. De Here Jezus verkondigt ook dat Hij niet is gekomen om de wet Gods te ontbinden. Hij kwam niet om de wet Gods buiten werking te stellen, maar om die te vervullen. Er zal geen letter of accent verloren gaan! Maar... Hij vervult die Wet Gods, uit liefde!

geen ander veld

Boaz zegt daarom ook tegen Ruth dat zij niet naar een ander veld moet gaan. Misschien kunnen we daar wel kritisch licht zien vallen op hoe Elimelech en Naomi met hun kinderen naar het “veld” van Moab waren gegaan. Zij waren wel degelijk naar een ander veld gegaan. Ruth krijgt nu de dringende oproep niet naar een ander veld te gaan. Dat is letterlijk zo, maar ook geestelijk. Durven wij als belijdende Christenen te blijven bij het “veld” dat de Here Jezus aan ons heeft gegeven? Mogelijk verlangen we van alles en nog wat. Reclames en media spelen er handig op in. Zij wekken verlangens bij ons, maar als aan die verlangens is voldaan, komt het volgende. Juist als Christenen mogen we blijven bij dit “veld”. We mogen vertrouwen op die éne waarheid die Jezus Christus is. Ook voor ons persoonlijk. Juist door daar te blijven groeien we, niet alleen in geloof, maar ook in persoonlijkheid. Van individuen die elk afzonderlijk waren, mogen we dan uitgroeien tot personen die het ontvangen uit hun relaties en die omgekeerd in relaties ook van alles te geven hebben. We hoeven ons niet in duizend-en-één bochten te gaan wringen om het Christelijk geloof aan te passen aan wat wij denken dat de moderne tijd van ons vraagt; integendeel. We mogen het geloof uitdragen in ons dagelijks leven in de ontmoetingen die de Here God – als bij toeval – zal geven. Dan zal blijken dat Gods liefde gaat rondzingen, juist in die omgang met anderen. Hij zal zelf aanwezig blijken te zijn.

Messiaanse overvloed

Als Ruth thuiskomt, heeft ze letterlijk een overlopende maat bij zich. Een teken van belofte. Later zal dat nog veel meer worden, maar dit is voor Naomi nu al een teken. Zij noemde zich na haar levenservaring van verlies van geliefden “Mara”; de bittere. Nu stelt zij vast dat de Here God zijn goedertierenheid, zijn Liefde met een hoofdletter, niet onthouden heeft aan de levenden en de doden. Zij ziet haar verbittering in een nieuw licht, waardoor het anders smaakt. Eerder zoet dan bitter. Er daagt licht in het donker. De toekomst wenkt in de naam van de Here God en zijn Woord. Dat doet Gods Woord altijd weer. En in dat licht kan wat toeval scheen ons boven verwachting toevallen als Gods genade.

G.J.Krol